

Azərbaycan Respublikası Elm və Təhsil Nazirliyi

Lənkəran Dövlət Universiteti

Təsdiq edirəm
Tədrisin təşkili və təlim
texnologiyaları üzrə prorektor v.i.e:
 dos. Zaur Məmmədov
"14" 02 2025-ci il

Fənn sillabusu:

İxtisas: 050701 "Aqronomluq"

Fakultet: Baytarlıq.

Kafedra: Baytarlıq və zoomühəndislik elmləri.

I. Fənn haqqında məlumat:

Fənnin adı: S/f: "Ümumi heyvandarlıq" (Azərbaycan Dövlət Aqrar Universitetinin "Heyvandarlıq və balıq məhsulları istehsalının texnologiyası" kafedrasının 26.05.2011-ci il 10 sayılı protokolundan çıxarışı və Azərbaycan Respublikası Təhsil Nazirliyinin əmri, 28.11.2011-ci il tarixli 1863 nömrəli qərarı ilə yenidən çap olunması məsləhət bilinmişdir).

Kodu: IPFS-B01

Tədris ili: IV(2024-2025)

Semestr: VIII(yaz)

Tədris yükü: cəmi 60 saat. Auditoriyadan kənar 36 saat. Auditoriya saati-24 saat (14 saat müəhazirə, 10 saat laboratoriya)

Tədris forması: Qiyabi

Tədris dili: Azərbaycan dili

AKTS üzrə kredit: 6

Auditoriya №: 303

Saat: 14:00

II: Müəllim haqqında məlumat:

Adı, soyadı, elmi dərəcəsi və elmi adı: müəllim Abdullayev Barat Əskər o.

Məsləhət günləri və saati:

E-mail ünvanı: barat.abudullayev@bk.ru

Kafedranın ünvanı: Lənkəran ş. Fizuli küç. 70

III: Təvsiyyə olunan dərslik, dərs vəsaiti və metodik vəsaitlər:

Təvsiyyə olunan dərsliklər və dərs vəsaitləri:

1. Q.Q. Abdullayev - Heyvandarlığın əsasları - Bakı - 2012

2. B.Ə. Bayramov, X.M. Cəfərov və s. Azərbaycanda maldarlıq - Bakı - 1991

3. K.B. Ağalarov, S.M. Quliyev, Ə.İ. Mehdiyev və s. Heyvandarlıq - Bakı - 1989

4. S.M. Quliyev, F.R. Abdinov, İ.Ə. Hüseynov - Zootexnikin qısa məlumat kitabı - Bakı - 1972

5. Eyyub Bəşirov - Azərbaycanda damazlıq heyvandarlığının problemləri və inkişafının elmi əsasları - Bakı - 2008.

6. Z. Verdiyev - Maldarlıq - Bakı - 1965

7. S. Abbasov, M. Mehdiyev, A. Ruşanov, U. Turabov, G. Nəcəfova - Heyvandarlıq (I-hissə)

Gəncə - 2011

IV. Prerekvizitlər: Bu fənnin tədrisi üçün öncədən başqa fənninin tədrisinə ehtiyac yoxdur.

V. Korekvizitlər: Bu fənnin tədrisi ilə eyni vaxta başqa fənlərin də tədris olunmasına zərurət yoxdur

VI.Fənnin təsviri və məqsədi: Kənd təsərrüfatı heyvanlarına İribuynuzlu qaramal, camış, yak,at,qoyun, keçi, donuz, dəvə, eşşək, maral, toyuq, qaz, ördək,hinduşka,sesak,krolik aid edirlər ki,bu növ heyvanlar insan əməyinin uzun əsrlər boyu məhsulu sayılırlar.Kənd təsərrüfatı heyvanlarının yaradılması prosesini aşağıdakı əsas dövrlərə bölmək olar: qədim əcdadlarının əhliləşdirilməsi,əhliləşmə şəraitində artıb çoxalması, onların məhsuldarlıq və damazlıq keyfiyyətinin yaxşılaşdırılması.

1.Kənd Təsərrüfatı heyvanlarının yetişdirilməsi,əhliləşdirilməsi,genetik əsasları, eksteryer, konstitusiya qanunauyğunluqları haqqında tələbələrə ətraflı,müasir səviyyədə bilik vermək.

2.Kənd təsərrüfatı heyvanlarının bonitirəsi,seçmə,taylaşdırma,cins haqqında anlayış vermək.

3.Yetişdirmənin müasir dövrdə inkişafı, onun qarşısında sünitəşkili, çarpazlaşdırma, hibridləşmə,damazlıq işinin öyrənilməsini qoyur.

VII.Davamiyyətə verilən tələblər:Fənn üzrə semestr ərzində buraxılmış auditoriya saatlarının ümumi sayı Elmi Şuranın 16 may 2024- cü il tarixli qərarına uyğun olaraq davamiyyət meyarları nəzərə alınmaqla müəyyən olunmuş həddən yuxarı olduğu halda tələbə həmin fəndən imtahana buraxılmır, onun həmin fənn üzrə akademik borcu qalır.

VIII. Qiymətləndirmə:Tələbələrə biliyi 100 ballı sistemlə qiymətləndirilir. Bundan 50 balı tələbə semestr ərzində, 50 balı isə imtahanda toplayır. Semestr ərzində toplanan 50 bala aşağıdakılar aiddir: 10 bal seminar və laboratoriya dərslərində fəaliyyətinə görə, 10 bal dərslərə davamiyyətinə görə və 30 bal kollokviumların nəticələrinə görə.İmtahanda qazanılan balların maksimum miqdarı 50-dir. İmtahan biletinə bir qayda olaraq fənni əhatə edən 5 sual daxil edilir. Qiymətləndirmə zamanı Elmi Şuranın 16 may 2024- cü il tarixli qərarına uyğun olaraq qiymətləndirmə meyarları nəzərə alınır.

Qiymət meyarları aşağıdakılardır:

-10 bal-tələbə keçilmiş materialı dərinlən başa düşür,cavabı dəqiq və hərtərəflidir,

-9 bal-tələbə keçilmiş materialı tam başa düşür,cavabı dəqiqdir və mövzunun mətnini tam açar bilir.

-8 bal-tələbə cavabında ümumi xarakterli bəzi qusurlara yol verir.

-7 bal-tələbə keçilmiş materialı başa düşür,lakin nəzəri cəhətdən bəzi məsələləri əsaslandırma bilmir.

-6 bal-tələbənin cavabı əsasən düzgündür.

-5 bal-tələbənin cavabında çatışmazlıqlar var,mövzunu tam əhatə edə bilmir.

-4 bal-tələbənin cavabı qismən doğrudur,lakin mövzunu izah edərkən bəzi səhvlərə yol verir.

-3 bal-tələbənin mövzudan xəbəri var,lakin fikrini əsaslandırma bilmir.

-1-2 bal-tələbənin mövzudan qismən xəbəri var.

-0 bal-suala cavab yoxdur.

Tələbənin imtahanda topladığı balın miqdarı 17-dən az olmamalıdır.Əks təqdirdə tələbənin imtahan göstəriciləri semestr ərzində tədris fəaliyyəti nəticəsində topladığı bala əlavə olunmur.

Semestr nəticəsinə görə yekun qiymətləndirmə (imtahan və imtahanaqədərki ballar əsasında).

91-100 bal-əla (A)

81-90 bal-çox yaxşı(B)

71-80 bal-yaxşı(C)

61-70 bal-kafi(D)

51-60 bal-qənaətbəxş(E)

51-baldan aşağı qeyri-kafi(F)

IX.Davranış qaydalarının pozulması: Tələbə Universitetin daxili nizam-intizam qaydalarını pozduqda əsasnamədə nəzərdə tutulan qaydada tədbir görülməkdir.

X.Təqvim mövzu planı: Mühazirə 14 saat, laboratoriya 10saat Cəmi: 24 saat

	Keçirilən mühazirə mövzularının məzmunu	Müh	Tarix
1	2	3	4
1	Mövzu 1.Heyvandarlığın əhəmiyyəti,heyvandarlıq məhsulları və ona təsir edən amillər 1.Dünyada və Azərbaycanda heyvandarlığın müasir vəziyyəti 2.Respublikamızda heyvandarlığın xalq təsərrüfatı əhəmiyyəti 3.Ölkəmizdə heyvandarlığın inkişaf tarixi 4.Yetişdirilən heyvan cinslərinin xarakteristikası 5.Ət istehsalını artırmaq üçün həyata keçiriləcək tədbirlər 6.Kənd təsərrüfatı heyvanlarının əsas məhsuldarlığı 7.Qaramalın süd məhsuldarlığı 8.Qaramalın ət məhsuldarlığı 9. Ət məhsuldarlığına təsir edən amillər 10.Yumurta məhsuldarlığı, onun miqdarına və çəkisinə təsir edən amillər 11.Camış və zebu onlardan məhsul istehsalı 12. Yun məhsulu, onun keyfiyyətinə təsir edən amillər Mənbə(1;2;3;4;5;6;7)	2	
2	Mövzu 2.Heyvan cinsi haqqında anlayış 1.Heyvan cinsi haqqında anlayış 2.Heyvan cinsinin yaranma amilləri 3.Heyvan cinsinin əsas xüsusiyyətləri və onun strukturu 4.Heyvan cinsinin iqlimə uyğunlaşması 5.Heyvan cinsinin təsnifatı Mənbə(1;2;3;4;5;6;7)	2	
3	Mövzu 3.Damazlıq işinin əsasları 1.Təmiz cinsli yetişdirmə 2.Heyvanlarda çarpazlaşdırma 3.Heyvanlarda hibridləşdirmə 4.Yetişdirmə texnikası 5.Damazlıq işi və onun formaları 6.Heyvanların sərgidə nümayişi 7.Damazlıq işində hesablayıcı maşın texnikası və internetdən istifadə 8.Təbii və süni seçmə 9.Damazlıq seçmə 10.Taylaşdırma 11.Kənd təsərrüfatı heyvanlarının bonitirəsi Mənbə(1;2;3;4;5;6;7)	2	
4	Mövzu 4.Maldarlıq (Qaramal, Camış və Zebu) 1.Qaramalın bioloji və təsərrüfat xüsusiyyətləri 2.Südlük inəklərin laktasiya müddəti 3.İribuynuzlu qaramal 4.Qaramal cinsləri 5.Sağım və onun aparılması 6.Qaramalın artıb fizioloji çoxalması 7.Qısırlıq və onunla mübarizə tədbirləri 8.Buzovların bəslənməsi 9.Camış və zebunun bioloji xüsusiyyətləri 10.Camış cinsləri Mənbə(1;2;3;4;5;6;7)	2	

5	Mövzu 5.Qoyunçuluq. 1.Qoyunların bioloji xüsusiyyətləri 2.Qoyunların yetişdirilmə texnikası 3.Quzulama-döl kompaniyası 4.Bonitirovka və onun aparılması 5.Quzuların bəslənməsi 6.Qoyunların saxlanması 7.Qoyunların yemləndirilməsi 8.Qoyunçuluqda əsas xəstəliklər və onların profilaktikası 9.Qoyunlarda yoluxucu xəstəliklər 10.Invaziyon xəstəlikləri qurdların törətdikləri helmintoz xəstəliklər Mənbə(1;2;3;4;5;6;7)	2	
6	Mövzu 6.Quşçuluğun xalq təsərrüfatı əhəmiyyəti 1.Respublikamızda quşçuluğun inkişaf perspektivi 2.Quşların bioloji xüsusiyyətləri 3.Quşların yetişdirmə texnikası 4.Quşçuluqda damazlıq işi 5.Quş cinsləri 6.Quşların yetişdirilməsi 7.Broyler əti istehsalı 8.Hinduşka, ördək və qaz əti istehsalı 9.Yumurtanın saxlanması 10.Yumurtanın inkubasiyası Mənbə(1;2;3;4;5;6;7)	2	
7	Mövzu 7.Arıçılıq. 1.Ana arı 2.İşçi arılar 3.Arı yemləri, nektar və çiçək tozu 4.Arıların çoxalması və inkişafı 5.Arıların saxlanma sistemi 6.Arıçılıqda damazlıq işinin təşkili 7.Ana arının dəyişdirilməsi 8.Arıların beçə verməsi 9.Bal yığımı və qış fəslə üçün yem ehtiyatı tədarükü 10.Arıçılıq məhsulları Mənbə(1;2;3;4;5;6;7)	2	
Cəmi:		14 s	
Laboratoriya		saat	tarix
1	Mövzu 1.Respublikamızda heyvandarlığın xalq təsərrüfatı əhəmiyyəti Mənbə(1;2;3;4;5;6;7)	2	
2	Mövzu 2.Heyvan cinsi haqqında anlayış Mənbə(1;2;3;4;5;6;7)	2	
3	Mövzu 3.Qaramalın bioloji və təsərrüfat xüsusiyyətləri Mənbə(1;2;3;4;5;6;7)	2	
4	Mövzu 4.Quşların bioloji xüsusiyyətləri Mənbə(1;2;3;4;5;6;7)	2	
5	Mövzu 5.Arıçılıqda damazlıq işinin təşkili Mənbə(1;2;3;4;5;6;7)	2	
Cəmi:		10 s	

XI. Fənn üzrə tələblər: Bütün növ kənd təsərrüfatı heyvanları haqqında məlumat verilir. Heyvanların cinsi, mənşəyi və əhliləşdirilməsi, damazlıq işlərinin aparılması məsələlərini öyrədir.

XII. Fənn üzrə təlimin nəticələri:

FTN 1.Kənd təsərrüfatı heyvanlarının anatomiyası və fiziologiyasının əsaslarını bilmək

FTN 2.Kənd təsərrüfatı heyvanlarını yetişdirilməsinin əsaslarını bilmək

FTN 3.Kənd təsərrüfatı heyvanlarının yemləndirilməsinin əsaslarını bilmək

FTN 4.Ət və süd istehsal texnologiyasının əsaslarını bilmək

FTN 5.Yun ,xəz ,dəri və kürk istehsal texnologiyasının əsaslarını bilmək

FTN 6.Yumurta,bal və balıq istehsal texnologiyasının əsaslarını bilmək

XIII. Tələbələrin fənn haqqında fikrinin öyrənilməsi:

XIV: Kollektiv sualları:

1. Yetiştirilən heyvan cinslərinin xarakteristikası
2. Qaramalın süd məhsuldarlığı
3. Heyvan cinsi haqqında anlayış
4. Heyvan cinsinin təsnifatı
5. Heyvanlarda çarpazlaşdırma
6. Təbii və süni seçmə
7. Kənd təsərrüfatı heyvanlarının bonitirəsi
8. Qaramalın bioloji və təsərrüfat xüsusiyyətləri
9. Südlük inəklərin laktasiya müddəti
10. Qoyunların yetişdirilmə texnikası

XV.İmtahan sualları:

1. Ölkəmizdə heyvandarlığın inkişaf tarixi
- 2.Yetiştirilən heyvan cinslərinin xarakteristikası
- 3.Qaramalın süd məhsuldarlığı
- 4.Qaramalın ət məhsuldarlığı
- 5.Ət məhsuldarlığına təsir edən amillər
- 6.Heyvan cinsi haqqında anlayış
- 7.Heyvan cinsinin iqlimə uyğunlaşması
- 8.Heyvan cinsinin təsnifatı
- 9.Təmiz cinsli yetişdirmə
- 10.Heyvanlarda çarpazlaşdırma
- 11.Heyvanlarda hibridləşdirmə
- 12.Təbii və süni seçmə
- 13.Damazlıq seçmə
- 14.Taylaşdırma
- 15.Kənd təsərrüfatı heyvanlarının bonitirəsi
- 16.Qaramalın bioloji və təsərrüfat xüsusiyyətləri
- 17.Südlük inəklərin laktasiya müddəti
- 18.Camış və zebunun bioloji xüsusiyyətləri
- 19.Qoyunların bioloji xüsusiyyətləri

- 20.Qoyunların yetişdirilmə texnikası
- 21.Qoyunçuluqda əsas xəstəliklər və onların profilaktikası
- 22.Qoyunlarda yoluxucu xəstəliklər
- 23.İnvaziya xəstəlikləri qurdların törətdikləri helmintoz xəstəliklər
- 24.Quşların bioloji xüsusiyyətləri
- 25.Hinduşka, ördek və qaz eti istehsalı
- 26.Yumurtanın saxlanması
- 27.Yumurtanın inkubasiyası
- 28.Ana arı
- 29.İşçi arılar
- 30.Arı yemləri, nektar və çiçək tozu
- 31.Arıların çoxalması və inkişafı
- 32.Arıların saxlanma sistemi
- 33.Ana arının dəyişdirilməsi
- 34.Arıların beçə verməsi
- 35.Arıçılıq məhsulları

S/f "Umumi heyvandarlıq" fənninin sillabusu 050704 "Baytarlıq" ixtisası üzrə tədris planı və fənn proqramı əsasında tərtib edilmişdir.
Sillabus "Baytarlıq və zoomühəndislik elmləri" kafedrasında müzakirə edilərək, təsdiq edilmişdir. (08 yanvar 2025-ci il Protokol 11)

Fənn müəllimi:

m.B.Abdullayev

Kafedra müdiri:

dos.R.Bilalov